

A lovász dala

— MIHOVIL PAVLEK-MIŠKINA —

Ó, ha lovacskáknak születek,
szőlőföldem, lovacskáí, mint társatok, veletek,
lett volna édes gyermekkorom
lett volna tavaszom, május-torom,
lett volna gyermek mámorom !
Ha kanca-anyám lett vón vemhes velem
Azon a szép, csikorgó telen,
minden lóértő, ember a kordé-felen,
tanácsokkal látta vón el gazdám.
„Jól tápláld, ajnározd és . . . attán
figyeld minden léptét,
nehogy hibát lelj a kancán.
El ne essen, bokáját valahogy meg ne űsse,
fűlét a tapló meg ne űsse.“
Születésemkor vigadtak volna a házban
Sok jót kívántak volna tüzzel, lázban.
Virrasztották volna álmom s ébrenlételem,
minden moccanásom lesnék ugrásra készen.
Lesnék minden lélekzetvételem,
vegyelemznék anyatej-ételem,
Istent, szent Antalt kérnék érettem
és nem lettem volna soha fészületlen.
Bűszkén vigyáznák léptem, űgetésem,
futásom, játékom és minden kérésem.
Morzsolnak tengerim, hámozniák burgonyám.
. . . Így, mint ember, mindentől elestem,
gyerekkorom nem volt, ifjuságom cipelem reményesetten.
Gyenge a táplálékom és gyenge tőle testem,
a nehéz igától nem heverhetek restem.
A ló mellett, az istállón töltöm minden estem.
A földnek adtam erőm és most erőnyesetten
se ló, se remény,
se testem, se estem.
Tőlem mindent elvettek
és még kérdéseket tettek:
Mért is vagyok szomorú én ? !

Lőrinc Péter fordítása

A Szovjetunió külpolitikája

Az 1914—18-as világháború megrázkódtatta a világot, de ez a megrázkódtatás nem volt oly mélyreható, hogy megszülethessen az új világ. A világ képe azonban megváltozott.

1914 előtt a tőkés államok külpolitikája aránylag egyszerű volt. Csak a nemzeti és imperialista célok szerint igazodott. De a múlt háború után két, azelőtt nem létezett tényező jelentkezett. Egyrészt a világ egyhatodán a munkásállam; másrészt a fasiszta parancsuralmak. A tőkés államok külpolitikájának irányításában nagy szerepet kapott a világnézet. Az uralkodó osztályok külpolitikáját már nemcsak nemzeti és imperialista célkitűzések vezetik, hanem a szűkebb tőkés *osztályérdek* is

Az elmaradt és fejletlen cári birodalomban született meg a munkásállam, a fejlett iparú nyugati államokban pedig ellanyhultak a buzogó erők. A tőkés országoktól körülvett munkásállamban megindult a jövő társadalmának építése. Ennek a merőben új berendezésű államnak külpolitikája szükségszerűen a békepolitikája, (csak békében lehet építő munkát folytatni) összefogás a világ munkásmozgalmával (csak így lehet az új rendszert megővni a tőkés államok beavatkozásától és aztán megerősödve előmozdítani magát a munkásmozgalmat!); végül — és ez a Szovjet Unió külpolitikájának alapvonala, — az imperialista államok és érdekesoportok közt főnnálló ellentéteken való egyensúlyozás, megakadályozva az összefogást a Szovjet Unió ellen, olyan állam ellen, ahol a forradalmi munkásmozgalom államhatalommá erősödött. Ezt a három szempontot, de különösen az utolsót kell mindenkor szem előtt tartanunk, ha a Szovjet Unió külpolitikáját bíráljuk, vagy magyarázzuk

Tény, hogy ma a világ két, alapjában ellentétes táborra oszlott. Az egyik a tőkés államok csoportja, a másik a Szocialista Tanácsköztársaságok Szövetsége (ez a Szovjet Unió hivatalos neve). Mi sem lenne természetesebb, mint hogy a tőkés államok összefognának a munkásállam ellen és azt közös erővel legyűrnék. Ez az elgondolás nem új. Először Hoffmann tábornok, a német vezérkar egyik háborúalatti főnöke vetette föl az ötletet és tett is ilyenirányú ajánlatot az Antantnak még 1917-ben. De elutasították ugyanazon oknál fogva, amiért máig sem tudott a tőkés világ egy ilyen „életmentő“ összefogást létrehozni. Ez az ok az imperialista hatalmak között főnnálló ellentétek áthidalhatatlansága. Találóa mondta Vladimir Iljics 1921-ben: „Nem három évig, de három hétig sem állhatott volna fenn a tanácskormány, ha nem lennének az imperialisták belegabalyodva az egymás közt főnnálló ellentétekbe.“ Az idők folyamán egyes kormányok kísérleteztek ugyan összefogással, vagy egyenesen fegyveres és egyéb beavatkozással de éppen azért, mert képtelenek voltak a sikerhez múlhatatlanul szükséges egyetemes összefogást létrehozni, nem érhettek el maradandó eredményt. A Szovjet Unió pedig úgy belpolitikailag, miőt külpolitikailag egyre jobban fejlődött és erősödött.

Eleinte a tőkés államok egy része és pedig a háborúban győztes hatalmak, ezek közül is főképp Anglia, amelynek a legtöbb veszteni valója van, beavatkozási háborúkkal, majd gazdasági blokáddal akarták megsemmisíteni a Szovjet Uniót. Azután a közvetett zavarások korszaka következett: az el nem ismerés. A keleti óriásbirodalom erősödésével megjött az elismerés is. A tőkés államok politikája a munkás állammal szemben ennek megerősödésével párhuzamosan változott. Beavatkozási háborúk helyett támadást kizáró szerződéseket kötöttek vele, majd a fasiszta államok támadó politikájának ellensúlyozására katonai szövetséget is.

Németország volt az első állam, amely 1922-ben fölvette a Szovjet Unióval a diplomáciai és kereskedelmi kapcsolatokat. Hogy Anglia hatalmi túlsúlyát fékezze, a Szovjet Unió a béke-

szerződések által kifosztott országok mellé állt. A Népszövetséget ezidőtájt a szovjet politikusok, „az imperialista rablógyilkosok szövetségé”-nek nevezték, amelynek éle a Szovjet ellen irányult és célja a háborúban vesztes államok sakkbantartása volt. A harc nyíltan, vagy burkoltan a világ felét hatalmában tartó Anglia és szabadságukért küzdő, vagy szabadságukat féltő népek bástyája, a Szovjet Unió között folyt és folyik ma is.

Amikor Németországban a nemzetközi nagytőke, de főképp Anglia segítségével győzött a fasizmus, a nemzetközi helyzet megváltozott. A Szovjetellenes háborúnak most Németország lett a zászlóvivője és ehhez alkalmazkodott a szovjet külpolitika is.

A Szovjet belép a Népszövetségbe, mert, mint Sztalin akkor mondta: „Németország, Olaszország és Japán kilépésével, vagy talán éppen ezért, a Népszövetség, ha egyelőre győnge is, de alkalmas fegyver lehet a béke megvédésére.” Mit tett a szovjet kormány a Népszövetségen belül? Minden lehető, hogy a kitöréssel fenyegető háborút elodázza és a támadókat leálcázza. A kollektív biztonság eszméjének alapját az 1933-as török-román-jugoszláv-görög-szovjet támadást meghatározó és kizáró egyezmény képezi. De, mint már cikkünk elején említettük, a helyzet 1914 óta megváltozott. Az uralmon levő osztályok külpolitikáját, tehát a háborút és békét, most már nem csak az imperialista törekvések vezetik, hanem a szűkebben vett osztályérdekek is. Ezek pedig nem engedhették meg, hogy a munkás állam legyen a béke hivatalosan — tehát a részükről is — elismert képviselője, nem engedhették meg, hogy az országok és népek egymásközi viszonyában a béke és kölcsönös megértés elve győzzön. Ezért semmit sem tettek, hogy komolyan megakadályozzák a békét fenyegető terjeszkedéseket. Azt remélték ugyanis, hogy sikerülni fog az „Antikommunista tengelyt” állandó engedményekkel a munkásállam felé irányítaniok. Éppen ezért minden alkalmat megragadtak, hogy ezeket az államokat állandó visszavonulásaikkal bátorítsák. A francia népfront kormányokat előbb belpolitikailag lehetetlenné tették, majd azok megbuktatása után a francia külpolitikát teljesen a City uszálvához kötötték. A spanyol háború, majd utána München nyilvánvalóvá tették, hogy az angol külpolitika — és ez pillanatnyilag a nemzetközi nagytőke érdekeinek kifejezője — minden befolyásával a tőkés országok szovjet ellenes egységfrontjának nyélbeütésén fáradozik, és azon, hogy Németországot háborúba sodorja a Szovjet Unióval. Ezekután a szovjet kormány számára, ha célja valóban a béke, saját határainak és érdekeinek megóvása és a kisépek oltalmazása, nem maradt más hátra, mint Németországgal megegyezni és így lehetetlenné tenni a brit merkedéseket. A fegyver visszafelé sült el. Nem az angol világbirodalom az, amely távolmaradt a leszámolástól, hanem a Szovjet Unió és vele együtt még az összes kis államok is.

Anglia és Franciaország anyagilag felkészültek a háborúra. Azonban képtelenek annak megadni a tömegek által elfogadható erkölcsi alapját. Egyre nyilvánvalóbbá válik a most folyó háború csupasz imperialista jellege. Ebben csak a fegyvergyárosok és a hadviseléssel kapcsolatos ipari tőkésék keresnek. A széles

tömegek; a parasztság, munkásság, kispolgárság csak a szenvedő fél. Nekik nem a háború az érdekük, hanem annak minél gyorsabb befejezése, a béke. És ma, mint a mult folyamán eddig mindig, azt tapasztaljuk, hogy a szovjet kormány külpolitikai vonala mindenben fedi a kis népek és kis emberek érdekeit.

A szovjet külpolitikája egységes és egyenes vonalú egészet képez. Csak a zavaros fejű és saját elképzeléseikbe szerelmes újságírók beszélnek törésekről és köpönyegforgatásokról, mert a dolgok mögött nem látják azok velejét, mert képtelenek az eseményeket mozgásukban fölfogni. Számukra a mai francia kormány ugyanaz, mint az 1936-os népfront kormány, a francia, vagy angol demokratikus szabadságok ma is léteznek, holott már rég halottak és Hitler ma is háborús gyűjtogató.

A viharosan egymásra torló események azonban halomra döntötték az újságírás sarzsíjait és közkatonái szilárdnak hitt kártyavarárt és most más híjján nem a valódi okot, a mai profitra éhes termelést és társadalmat teszik felelőssé a háborúért, hanem éppen azt a hatalmat, amelynek köszönhető, hogy a háború még nem vált világháborúvá és hogy a valódi háborús uszítók leplezetlenül állanak a világ dolgozó népeinek közvéleménye előtt.

Iványi János

Világszemle

Majd három hónapja folyik már az új imperialista háború. A világ legnagyobb államai állnak harcban, és a kisebb semleges államok helyzete napról-napra válságosabbá válik. Molotov a ferradalom 22-ik évfordulója alkalmával mondott beszédében a nemzetközi helyzettel foglalkozva szemlét tart a világ semleges és háborúzó államai fölött és megállapítja, hogy az emberiség fele immár az imperialista háború kínjait szenvedi át.

Kerek számban egyezer millió ember áll harcban. Az emberi kulturát ismét katasztrófa fenyegeti, az ember állattá süllyed és vad öldöklő géppé változik. Ha nem emelnek gátat az új világégés elé, az emberiségre a legrettenetesebb nyomor, szellemi elcsestség vár.

Napról-napra olvasunk újságjelentéseket diplomáciai harcokról, böngészünk statisztikákat elsüllyesztett hajókról, lelőtt repülőgépekről és az emberek többsége, ha megkérdeznék, tudja-e miért folyik ma tulajdonképpen háború, nem tudna válaszolni. Az, amit az angol alsóházban mondanak és amit naponta hallhatunk az angol-francia rádiókban, nem elégíti ki az embereket. Mindenki érzi, hogy itt valami más oknak kell lenni. Nem lehet magyarázat a nemzeti szocializmus elleni keresztet háború. Annál is inkább, mert az angolok ideális demokrácia-védelme nagyon későn kezdődött. Joggal tethjük fel a kérdést, miért nem szállt síkra Anglia már Ausztria, vagy Csehszlovákia megtámadásakor az európai biztonság és nyugalom megvédésére? Akko-